

Handläggare: Anna-Maria Klint
Telefon: 08-508 10 452

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Svar på remiss angående motion 314-937/2007 till kommunfullmäktige angående Stockholms inflytande över kollektivtrafikens utveckling

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna och överlämna stadsdelsförvaltningens svar på remiss angående motion 314-937/2007 till kommunfullmäktige angående Stockholms inflytande över kollektivtrafikens utveckling.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Anders Lindgren
chef Kultur och Miljö

Sammanfattning

Åsa Romson (mp) har motionerat i kommunfullmäktige om Stockholms inflytande över kollektivtrafikens utveckling. I motionen förs ett resonemang om vikten av att ha en bra kollektivtrafik och vikten av att utveckla en bra kollektivtrafik. Motionären konstaterar att kollektivtrafiken i Stockholm inte har utvecklats i takt med att staden har växt. ”Stockholm behöver en betydligt bättre samplanering av bostads- och arbetsplatsutbyggnad och kollektivtrafikutveckling.”

Stockholm är det enda län där kollektivtrafikhuvudmannaskapet ligger ensamt på ett landstingsorgan utan att berörda kommuner är delansvariga, påstår motionären. Därför riskerar flera av stadens större bostadsprojekt att byggas utan att kollektivtrafik finns på plats. Motionären föreslår därför bl a att fullmäktige ska besluta tillätta en partiöverskridande arbetsgrupp som får till uppgift att leda en utredning som mynnar i förslag på hur Stockholms stad ska få bättre inflytande kring kollektivtrafikens utveckling.

Stadsdelsförvaltningen delar motionärens synpunkter. Förvaltningen anser det befogat att utreda olika möjligheter till att ge Stockholms stad ett mer aktivt ansvar för kollektivtrafikutvecklingen. Motionen tillstyrks.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till stadsdelsnämnden och begärt svar senast 2007-05-31. Ärendet har beretts på programområde Kultur och Miljö.

Bakgrund

Åsa Romson (mp) har motionerat i kommunfullmäktige om Stockholms inflytande över kollektivtrafikens utveckling.

Vad är kollektivtrafik?

Med kollektivtrafik menas i förväg organiserade, regelbundet tillgängliga transporter, som erbjuds allmänheten eller en särskild personkrets enligt givna regler. Ofta drivs kollektivtrafiken av de lokala eller regionala myndigheterna men även privata entreprenörer kan förekomma. Samhället kan välja att subventionera resorna helt eller delvis i syfte att uppnå vissa mål i samhällsplaneringen (t ex minskat bilnehav).

Resorna kan ske med olika trafikslag, exempelvis buss, spårvagn tunnelbana, (pendel)tåg, båt och färja. Nya kollektivtrafiksystem är under utarbetande på olika håll i världen. Cirka en tredjedel av Sveriges vuxna befolkning har kollektivtrafik som enda resealternativ.

God kollektivtrafik: Resenären och hela resan sätts i centrum. Resenären ska tycka att resan är enkel, bekväm och prisvärd och uppleva den som enhetlig även om den består av flera olika trafikslag med olika aktörer.

Motionen

I motionen förs ett resonemang om vikten av att ha en bra kollektivtrafik och vikten av att utveckla en bra kollektivtrafik.

I motionen konstateras att kollektivtrafiken i Stockholm inte har utvecklats i takt med att staden har växt. Sämre tillgång till kollektivtrafik i hela regionen har medfört att bilismen ökat och detta tränger i sin tur ut goda boendemiljöer och minskar stadens attraktionskraft.

Stockholm behöver en betydligt bättre samplanering av bostads- och arbetsplatsutbyggnad och kollektivtrafikutveckling. Dagens struktur med uppdelning mellan landstinget som ansvarar för kollektivtrafik, och staden som ansvarar för bostäder, arbetsplatser, parkering och vägar hindrar samplanering och genomförande av framsynta transportprojekt, anser motionären.

”Stockholm är det enda län där kollektivtrafikhuvudmannaskapet ligger ensamt på ett landstingsorgan utan att berörda kommuner är delansvariga. De samarbetsorgan som SL haft med kommunerna har i bästa fall fungerat för återkopplingar kring den existerande trafiken och driftsförbättringar, men knappast lyckats få utvecklingen av kollektivtrafik att gå i takt med stadsplaneringen. Ett re-

sultat av det är att flera av stadens större bostadsprojekt riskerar att byggas utan att kollektivtrafik finns på plats, vilket försämrar både dessa områden och får stora miljökonsekvenser för staden i stort. Det ensidiga huvudmannaskapet har också lett till att staden tvingats avstå från smarta transportsatsningar som staden självt kunnat delfinansiera. Båttrafik i regionens inre vatten och en utveckling med moderna spårvagnar för innerstadsmiljö är båda projekt som tydligare skulle kunna prioriteras om staden tog en mer aktiv roll i utvecklingen av kollektivtrafiken. Att få hela landstingsorganisationen bakom kvalitetshöjande kollektivtrafik i centrala delar av Stockholm där basutbud finns (men är otillräckligt) är bevisat svårt. De samhällsekonomiska vinsterna, liksom de miljö- och stadsmiljömässiga, av utbyggnad av modernare kollektivtrafik även i centrala delar skulle antagligen vara stor.”

Med hänvisning till ovanstående hemställer motionären att fullmäktige beslutar att:

- Utreda olika möjligheter till att Stockholms stad har ett mer aktivt ansvar för kollektivtrafikutvecklingen, t ex genom delat kollektivtrafikhuvudmannaskap, delägarskap i bolaget SL eller genom annan lösning.
- Vid fördelning av stadens medel avsatta för infrastrukturutbyggnad ska nyttan av att dessa kommer kollektivtrafikutvecklingen i staden till del finnas med i beslutsunderlaget.
- Tillsätta en partiöverskridande arbetsgrupp som får till uppgift att leda ovanstående utredning och lägga fram förslag på hur Stockholms stad får bättre inflytande kring kollektivtrafikens utveckling.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar motionärens synpunkter beträffande vikten av att staden har och utvecklar en bra kollektivtrafik.

Förvaltningen delar också motionärens åsikt om att ansvaret för kollektivtrafiken ska fördelas så att inte samplanering och genomförande av framsynta transportprojekt förhindras. Om detta kan uppnås genom att ge staden ett mer aktivt ansvar för kollektivtrafikutvecklingen t ex genom delat kollektivtrafikhuvudmannaskap, delägarskap i bolaget SL eller genom annan lösning, anser förvaltningen att detta bör prövas.

Väl genomtänkt kollektivtrafikförsörjning medför att fler människor ställer bilen. Det har visat sig speciellt viktigt att ha en väl fungerande kollektivtrafik, när nya bostadsområden tas i bruk; de nya invånarna kan då redan vid inflyttningen välja att resa kollektivt (och kanske bli medlem i en bilpool). Därmed slipper staden ett antal privatbilar (jfr Hammarby Sjöstad).

För Östermalms del är det av synnerlig vikt att stadsdelens utvecklingsområde – Hjorthagen, Värtan, Loudden – förses med goda kollektiva kommunikationer från allra första inflyttning. Förvaltningen tänker sig här buss, tvärbana, båttrafik. Kanske en förlängning av tunnelbanan. Goda kollektiva förbindelser mellan Frihamnen

(båtturister), centrum och Djurgården (Skansen, Gröna Lund, Vasamuseet m m) är också angelägna. Gärna tunnelbaneförbindelser.

Stadsdelsförvaltningen anser det befogat att utreda olika möjligheter till att ge Stockholms stad ett mer aktivt ansvar för kollektivtrafikutvecklingen. Förvaltningen tillstyrker motionärens hemställan (tre punkter).

Bilaga

Motionen